Lietas Nr.C29446919
Lietas arhīva Nr.C-1368-20/17
ECLI:LV:RLPT:2020:1207.C29446919.5.S

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2020.gada 7.decembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa, tiesnese Jolanta Zaškina, rakstveida procesā, izskatīja civillietu AS „Swedbank" prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS „Swedbank" cēlusi prasību pret /pers. A/ un /pers. B/, kurā lūdz piedzīt no /pers. A/ neatmaksāto aizdevumu 31442,21 *euro*, procentus par aizdevuma lietošanu 965,97, nokavējuma procentus 208,24 *euro* un līgumsodu 171,51 *euro* sakarā ar atbildētājas saistību neizpildi pēc 2008.gada 15.maijā noslēgtā aizdevuma līguma Nr.08-063250-PK (ar grozījumiem).

Saistību izpilde pēc noslēgtā aizdevuma līguma Nr.08-063250-PK ir nodrošināta ar hipotēku uz nekustamo īpašumu /adrese/, pamatojoties uz prasītājas un /pers. C/ starpā 2008.gada 15.maijā noslēgto hipotēkas līgumu.

/pers. C/ /datums/ ir mirusi.

2017.gada 15.maijā atbildētājs /pers. B/ vērsies pie zvērinātās notāres Māras Krasovskas ar mantošanas iesniegumu, izsakot gribu pieņemt mantojumu.

Prasītāja piesaka pret atbildētāju /pers. B/ atzīt tiesības vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese/, kā pret personu, kura izteikusi gribu pieņemt /pers. C/ mantojumu.

Rakstveida paskaidrojumā atbildētāja norāda, ka aizdevums tika saņemts, lai palīdzētu /pers. C/, kura līdz 2015.gadam veikusi maksājumus bankai, bet pēc tam sākusi slimot, zaudējusi darbspēju un neesot varējusi veikt maksājumus. Dažus maksājumus esot veicis arī atbildētājs /pers. B/. Parakstot līgumu atbildētāja neesot iedziļinājusies parakstāmo dokumentu saturā, jo uzticējusies savai draudzenei. Pēc kredīta summas saņemšanas atbildētāja to esot atdevusi /pers. C/.

Vēl atbildētāja norāda, ka ir pirmās grupas invalīde un lūdz atbrīvot viņu kredīta samaksas.

Atbildētājs /pers. B/ paskaidrojumus par prasības pieteikumu nav iesniedzis.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2020.gada 12.jūnija lēmumu, pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu, nolemts civillietu izskatīt rakstveida procesā, nosakot termiņu lietas dalībniekiem papildu paskaidrojumu, pierādījumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai tiesā ne vēlāk kā līdz 2020.gada 21.septembrim (lietas 75.lapa).

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma.

Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Civillikuma 1764.panta (redakcijā līdz 31.12.2013.) noteikumi paredzēja, ka visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji, savstarpēji vienojoties. Civillikuma likuma 1759.panta 1.punkts noetic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu likumisko procentu apmērs konkrētajās tiesiskajās attiecībās ir 6 % no simta gadā.

Civillikuma 1716.pants (redakcijā līdz 31.12.2013.) noteica, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1717.panta otrā daļa noteic, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzēti no līguma neizpildīšanas. Savukārt 1720.panta 2.punkts noteic, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

No prasības pieteikumā norādītā un lietas materiāliem izriet, ka 2008.gada 15.maijā starp prasītāju (līguma noslēgšanas dienā nosaukums AS "HANSABANKA") un atbildētāju /pers. A/ ir noslēgts aizdevuma līgums Nr.07-063250-PK (ar 2009.gada 13.maija grozījumiem), ar kuru atbildētājai piešķirts aizdevums 51000 *euro* ar atmaksas termiņu līdz 2033.gada 25.aprīlim. Atbildētājai aizdevums bija jāatmaksā, veicot ikmēneša aizdevuma atmaksas un procentu maksājumus pēc likmes 3 mēnešu LIBOR 2,73 + 2 % gadā katra mēneša 25.datumā. Maksājumu kavējuma gadījumā atbildētāja uzņēmusies pienākumu maksāt līgumsodu 0,16 % dienā (lietas 12.-15.lapa).

Aizdevuma izsniegšanas faktu noteiktajā apmērā pierāda atbildētājas konta pārskats (lietas 17.lapa).

Atbildētāja maksājumus atbilstoši aizdevuma līguma noteikumiem nav veikusi.

Civillikuma 1589.pants noteic, ka līdzējs var vienpusēji atkāpties no līguma, ja šāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Aizdevuma līguma II daļas 5.4.punktā noteikts, ka aizdevējam ir tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt aizņēmējam aizdevuma līguma saistību izpildi pirms termiņa, ja aizņēmējs ilgāk kā 30 dienas nokavē aizdevuma līgumā noteiktos aizdevuma atmaksas vai procentu maksājumus.

2018.gada 17.decembrī prasītāja, izmantojot aizdevuma līguma II daļas 5.4.punktā noteiktās tiesības, ņemot vērā to, ka atbildētāja ilgāk kā 60 dienas kavēja aizdevuma maksājumus, vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma ar 2019.gada 16.janvāri, pieprasot no atbildētājas no aizdevuma līguma izrietošo summu tūlītēju samaksu (lietas 44.lapa).

Ņemot vērā minēto, to, ka atbildētāja prasītājas norādīto parāda apmēru nav apstrīdējusi, no viņas prasītājas labā, pamatojoties uz Civillikuma 1934., 1716., 1717., 1720., 1759., 1764. un 1765.pantu, jāpiedzen neatmaksātais aizdevums 31442,21 *euro*, procenti par aizdevuma lietošanu par laiku no 2018.gada 25.marta līdz 2018.gada 17.decembrim 965,97 *euro*, līgumiskie nokavējuma procenti par laiku no 2018.gada 26.aprīļa līdz 2018.gada 17.decembrim 208,24 *euro* un līgumsods 171,51 *euro*.

Tiesa, ņemot vērā nokavējuma ilgumu, atzīst piedzītā līgumsoda apmēru par taisnīgu un saprātīgu kompensāciju par atbildētājas pieļauto saistību izpildes nokavējumu.

Atbildētājas iebildumi nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai un atbrīvošanai no parādu saistībām.

Atbildētāja neapstrīd, ka ir noslēgusi ar prasītāju aizdevuma līgumu un aizdevumu pilnā apmērā ir saņēmusi.

Tas kādam mērķim atbildētāja ir izlietojusi aizņemto naudu, nekādā veidā neietekmē viņas pienākumu izpildīt ar aizdevuma līgumu uzņemtās saistības. Arī tas fakts, ka aizdevumu daļēji segušas citas personas, neatbrīvo atbildētāju no Civillikuma 1934.pantā noteiktā pienākuma atdot saņemto aizdevumu.

Atbildētāja atsaucas uz sliktu mantisko un veselības stāvokli, tomēr, kā tas izriet no Civillikuma 1587.panta, atbildētāja nevar atsaukties uz saistību izpildīšanas grūtībām un viņai tiesīgi noslēgtais darījums ir jāpilda.

Civillikuma 1278.pants noteic, ka ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu, uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu. Civillikuma 1319.pants noteic, ka ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai.

2008.gada 15.maijā starp prasītāju un /pers. C/ ir noslēgts hipotēkas līgums Nr.08-063250-PK, ar kuru /pers. A/ saistības pret prasītāju pēc aizdevuma līguma Nr.07-063250-PK ir nodrošinātas ar publisko hipotēku uz nekustamo īpašumu /adrese/ (lietas 16. un 50.lapa).

/pers. C/ /datums/ ir mirusi (lietas 42.lapa).

Civillikuma 1519.panta pirmā daļa noteic, ka no līguma izrietošās tiesības un saistības, ciktāl tās nav tīri personiskas, pāriet uz līdzēju mantiniekiem un tiesību pēcniekiem, ja vien likumā nav paredzēts noteikts izņēmums.

No minētās tiesību normas izriet, ka tiesības un saistības (pienākumi) ietilpst mantojuma masā un var pāriet mantošanas ceļā. Izņēmums – tīri personiskas tiesības un saistības nepāriet.

Saskaņā ar Civillikuma 701.pantu ar mantojuma pieņemšanu un iegūšanu visas mantojuma atstājēja tiesības un saistības, ciktāl tās neizbeidzas ar viņa personu, pāriet uz mantinieku.

Civillikuma 781.pants noteic, kad aicinātais mantojumu jau pieņēmis, viņš to vairs nevar atraidīt.

No zvērinātas notāres Māras Krasovskas 2019.gada 8.februāra paziņojuma izriet, ka 2017.gada 15.maijā ar mantošanas iesniegumu savu gribu pieņemt /pers. C/ mantojumu izteicis atbildētājs /pers. B/ (lietas 47.lapa).

Ievērojot norādīto, tiesa atzīst, ka /pers. B/ ir pārņēmis arī mantojuma atstājējas /pers. C/ saistības, kas izriet no hipotēkas līguma Nr.08-063250-PK.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1319.panta noteikumiem, atzīstamas prasītājas tiesības uz piedziņas vēršanu pret norādīto nekustamo īpašumu.

Saskaņā ar Civilprocesa 41.panta pirmo un otro daļu, kas nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, no atbildētājas /pers. A/ prasītājas labā jāpiedzen valsts nodeva 1269,23 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,27 *euro*.

Tiesas izdevumu piedziņai no atbildētāja /pers. B/ nav pamata, jo viņa pieaicināšana lietā atbildētāja statusā ir formāla, lai izspriestu prasījumu par ķīlas tiesības realizēšanu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu, tiesa atzīst prasītājas tiesības saņemt no atbildētājas procentus par laika periodu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763.pantu, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195. un 204.pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, AS "Swedbank", reģistrācijas numurs 40003074764, labā neatmaksāto aizdevumu 31442,21 *euro*, procentus par aizdevuma lietošanu par laiku no 2018.gada 25.marta līdz 2018.gada 17.decembrim 965,97 *euro*, līgumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2018.gada 26.aprīļa līdz 2018.gada 17.decembrim 208,24 *euro*, līgumsodu 171,51 *euro* un tiesas izdevumus 1274,50 *euro*, kopā 34062,43 *euro*.

AS "Swedbank" ir tiesības par laika periodu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus (seši procenti no simta gadā) no neatmaksātās parāda summas (31442,21 *euro*), ievērojot Civillikuma 1763.panta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt /pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksa veicama AS "Swedbank" kontā LV66HABA0001408028920.

Atļaut AS "Swedbank", izlietot ķīlas tiesību, kas izriet no 2008.gada 15.maija hipotēkas līguma Nr.08-063250-PK/1, uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs/, ierakstīts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/ uz /pers. C/ vārda, personas kods /personas kods/, bet pieder viņas mantiniekam /pers. B/, personas kods /personas kods/.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Jolanta Zaškina